

บทบาทผู้นำทางการเมืองของ มหาธีร์ โมฮัมหมัด

POLITICAL LEADERSHIP ROLE OF MAHATHIR MOHAMAD

รวิกานต์ อำนวย^{1*} และ ธนาสฤณี สตะเวทิน²

Rawikarn Amnuay^{1*} and Thanasarit satawetin²

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การเมือง) คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย^{1*,2}

Doctor of philosophy (Politics), Faculty of political science ramkhamhaeng University, Bangkok, Thailand^{1*,2}

Email: rawikarn3@gmail.com^{1*}

Received: 2019-06-21

Revised: 2019-09-02

Accepted: 2019-09-17

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลัง บทบาท และเส้นทางการรักษาอำนาจทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด ในฐานะนายกรัฐมนตรี ระหว่างปี ค.ศ. 1981 - ค.ศ. 2003

ผลการศึกษาพบว่า

1. ภูมิหลังที่มีอิทธิพลทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด มีบทบาททางการเมืองในฐานะนายกรัฐมนตรี ได้แก่ การกล่อมเกลามากจากครอบครัว สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน และเข้ามามีบทบาททางการเมืองโดยเป็นนักกิจกรรมทางการเมืองตั้งแต่เป็นนักศึกษาแพทย์จนได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคอัมโน ซึ่งเป็นรากฐานของพฤติกรรมทางการเมืองให้กับมหาธีร์ โมฮัมหมัด

2. เส้นทางการรักษาอำนาจทางการเมือง พบว่า มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้การรักษาอำนาจในการลดอำนาจของสุลต่าน และปลดนายอันวาร์ อิบราฮิม ออกจากการรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และสมาชิกพรรคอัมโน

3. บทบาทผู้นำทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด ในฐานะนายกรัฐมนตรี ในระหว่างปี ค.ศ.1983 - 2003 ที่สำคัญได้แก่ การนำนโยบายมองตะวันออกจากญี่ปุ่นมาใช้ และได้วางแผนให้มาเลเซียเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วใน ค.ศ.2020 และกำหนดนโยบายคงค่าเงินริงกิตเพื่อแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจ พร้อมกับส่งเสริมค่านิยมแบบเอเชีย อีกทั้งได้เสนอแนวคิดกลุ่มเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก

ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด มีบทบาทที่โดดเด่นในฐานะการมีจุดยืนในการมีทิศทางของตนเอง และเป็นแบบอย่างของอาเซียน อีกทั้งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

คำสำคัญ: บทบาท ผู้นำทางการเมือง มหาธีร์ โมฮัมหมัด

ABSTRACT

In this research article, the researcher studies the background, roles, and the path to political power of Mahathir Mohamad as the Prime Minister of Malaysia between 1981 and 2003.

Findings are as follows:

1. Familial socialization, educational institutions, and groups of friends constituted the background influence on Mahathir Mohamad's political role as Prime Minister. He played a political role by becoming a political activist from the time he was a student of medicine until becoming a member of the United Malays National Organisation (UMNO). This background was the foundation for the political behavior of Mahathir Mohamad.

2. In regard to his path to political power, Mahathir Mohamad has maintained power by reducing the power of the two Sultans who were political activists in their states, dismissed Anwar Ibrahim as Deputy Prime Minister and Minister of Finance, demoted another Minister of Finance, and suspended members of the UMNO Party.

3. In his role as political leader as Prime Minister between 1983 and 2004, Mahathir Mohamad played important roles in the implementation of the Japan-oriented Look East Policy and in respect to his plan for Malaysia to become a developed country by 2020. He determined the policy of maintaining the value of the ringgit as Malaysia's currency so as to solve the economic crisis of 1997-1998. He also promoted Asian values in addition to proposing a concept of an East Asia Economic Group.

All of these factors converged to the end of Mahathir Mohamad being able to assume an outstanding role on the basis of a standpoint in which one follows one's own direction as well as being a role model for the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). He is internationally accepted.

Keywords: role political leadership Mahathir Mohamad

บทนำ

ผู้นำทางการเมืองถือได้ว่าเป็นกลไกที่สำคัญในโครงสร้างของระบบการเมือง ไม่ว่าจะเป็นผู้นำทางการเมืองในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของระบบการเมืองที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา หรือผู้นำทางการเมืองในตำแหน่งประธานาธิบดีของระบบการเมืองที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี ทั้งในระบบการเมืองที่ยึดถืออุดมการณ์ประชาธิปไตยหรือแม้แต่อุดมการณ์แบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ผู้นำและระบอบการเมืองการปกครองแต่ละระบบจึงสัมพันธ์กัน เนื่องจากการดำเนินบทบาททางการเมือง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจและการใช้อำนาจทางการเมืองของผู้นำก็จะสะท้อนต่อสังคมโดยรวม และผู้นำจะกระทำบทบาททางการเมืองต่อการสร้างผลการเปลี่ยนแปลงให้เกิดแก่ระบบการเมืองและสังคมในแบบใดนั้น ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับด้านอื่นที่ปัจจัยแวดล้อมอยู่ภายใต้บริบทของสังคมการเมืองด้วย แต่ถ้าในทางกลับกันหากการดำเนินบทบาททางการเมืองของผู้นำทางการเมืองถูกกำหนดโดยปัจจัยแวดล้อมแต่เพียงด้านเดียว โดยไม่สามารถเป็นผู้ควบคุมการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ในระบบการเมืองได้ ความอ่อนแอของรัฐบาล ความขัดแย้งที่รุนแรงระหว่างกลุ่มอำนาจ และความไม่ต่อเนื่องของสถาบันสำคัญและระบอบการเมืองก็จะปรากฏขึ้นภายใต้การปกครองของผู้นำทางการเมืองยุคนั้น ๆ ซึ่งในสังคมที่ระบบการเมืองพัฒนาในระดับสูง บทบาทอำนาจทางการเมืองของผู้นำและกลไกสถาบันที่สำคัญของระบบการเมือง จะมีลักษณะมั่นคง

ต่อเนื่องและไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก เว้นแต่จะเกิดวิกฤติที่สำคัญขึ้นในระบบการเมืองนั้น ๆ แต่ความไม่มั่นคงของผู้นำทางการเมืองที่มักจะเกิดขึ้นพร้อมกับความผันผวนของระบอบการเมืองและความไม่ต่อเนื่องของสถาบันที่สำคัญทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญ รัฐสภา การเลือกตั้ง และพรรคการเมือง (Glenn D. Paige, 1977) ดังนั้น การดำเนินบทบาทของผู้นำทางการเมืองมีความครอบคลุมถึงปรากฏการณ์การเมืองในด้านต่าง ๆ ของระบบการเมืองทั้งระบบ

มหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นนักการเมืองมาเลเซียที่มีบทบาททางการเมืองมานานกว่าครึ่งศตวรรษ และเคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาเลเซียในช่วงปี ค.ศ. 1981- 2003 ดำรงตำแหน่งมานาน 22 ปี ทำให้ได้รับสมญานามหลายอย่าง เช่น ผู้นำที่สร้างความทันสมัยให้มาเลเซีย ผู้นำของประเทศกำลังพัฒนาที่กล้าวิจารณ์ต่อการครอบงำทางเศรษฐกิจของประเทศตะวันตก ถือว่าเป็นผู้นำที่เด่นและมีชื่อเสียงมากที่สุด ทั้งด้านการปกครองภายในประเทศและการดำเนินนโยบายต่างประเทศ มหาธีร์ โมฮัมหมัด มีลักษณะพิเศษส่วนตัวที่มีความเด็ดเดี่ยว และใช้การตอบโต้ที่รุนแรง มหาธีร์ โมฮัมหมัด เริ่มชีวิตทางการเมืองในสมัย ตุนกู อับดุล ราหมัน ซึ่งเป็นผู้นำคนแรกของมาเลเซีย ภายหลังได้รับเอกราชมหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นนักการเมืองและผู้นำประเทศยุคใหม่ที่สามารถทำตัวทันต่อเหตุการณ์และการปรับประเทศมาเลเซียเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีระดับสูง ทำให้ในช่วง 22 ปี ของการปกครองประเทศ การเมืองและ

เศรษฐกิจของมาเลเซียมีการเปลี่ยนแปลงทั้งการบริหารภายในประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ขณะเดียวกันมหาธีร์ โมฮัมหมัด ก็มีความเป็นประเพณีนิยมในการรักษาค่านิยมของชาวมลายู ด้วยการให้ศาสนาอิสลามเป็นหัวใจของศีลธรรมคนในสังคม แต่ไม่ยึดติดกับแนวคิดแบบเดิม มีการปรับหลักการของศาสนาและค่านิยมให้เข้ากับเทคโนโลยี (Chaichok Chunlasiriwong, 2005)

ในการศึกษาบทบาทผู้นำทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด โดยเฉพาะการดำเนินบทบาทผู้นำทางการเมือง เป็นเรื่องที่ควรแก่การศึกษาในฐานะผู้นำการเมืองที่ต่อต้านชาติตะวันตกซึ่งแตกต่างจากผู้นำทางการเมืองคนอื่น ๆ โดยมหาธีร์ โมฮัมหมัด มีแนวความคิดที่จะไม่เดินตามรอยของตะวันตก แต่กลับให้คุณค่ากับเอเชียโดยการยึดนโยบายมองตะวันออกทั้งนี้เนื่องจากมหาธีร์ โมฮัมหมัด มีประสบการณ์การต่อสู้เรียกร้องเอกราชจากนักล่าอาณานิคมตะวันตก (อังกฤษ) และมีแนวทางพัฒนามาเลเซียให้ก้าวขึ้นเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วให้ทัดเทียมชาติตะวันตกที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย ทำให้มาเลเซียกลายเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดประเทศหนึ่งเป็นแบบอย่างว่าประเทศมุสลิมสามารถมีระบอบการเมืองประชาธิปไตยและการพัฒนาที่ทันสมัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัดในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ระหว่างปี ค.ศ. 1981-2003

2. เพื่อศึกษาเส้นทางการรักษาอำนาจทางการเมืองของ มหาธีร์ โมฮัมหมัด ในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ระหว่างปี ค.ศ. 1981-2003

3. เพื่อศึกษาบทบาทผู้นำทางการเมืองของ มหาธีร์ โมฮัมหมัด ในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ระหว่างปี ค.ศ. 1981 - 2003

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทผู้นำทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด โดยศึกษาข้อมูลเอกสารและเก็บข้อมูลในประเทศมาเลเซีย โดยแบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็น 4 ด้าน คือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง บทบาทผู้นำทางการเมืองของ มหาธีร์ โมฮัมหมัด ในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ช่วงปี ค.ศ. 1981-2003 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภูมิหลังและเส้นทางการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของ มหาธีร์ โมฮัมหมัด ศึกษาดำเนินบทบาททางการเมืองและรักษาอำนาจทางการเมือง

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ในลักษณะวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และบรรยาย ควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย นักการเมืองระดับชาติและท้องถิ่น และประชาชน รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซียโดยนำข้อมูลทั้งจากการสัมภาษณ์และจากเอกสารมาศึกษาวิเคราะห์และตีความร่วมกัน

ขอบเขตด้านพื้นที่

เกาะลังกาวิ รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทผู้นำทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด ในฐานะนายกรัฐมนตรี ในระหว่าง ค.ศ. 1981 - ค.ศ. 2003

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ หนังสือ เอกสารวิชาการทางรัฐศาสตร์ บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมไปถึงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ควบคู่กับสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย นักการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและประชาชน ในพื้นที่เกาะลังกาวิ รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย จำนวน 16 คน และการเก็บรวบรวมโดยมีการจัดการอย่างมีระบบระเบียบ แม้จะมียุทธวิธีในการศึกษาที่ยืดหยุ่นและอ่อนไหวไปตามบริบท โดยมีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของการวิจัย (Trustworthiness) ด้วยการใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า คือ ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลจากหลากหลายวิธีวิจัย (Methodological Triangulation) โดยผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้นำทางการเมืองของ มหาธีร์ โมฮัมหมัด จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาเหตุการณ์ที่อยู่ในความทรงจำจากประสบการณ์ชีวิตจริงของผู้ให้ข้อมูลหรือเป็นข้อมูลจากมุมมองของผู้ให้ข้อมูลเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth

Interview) เป็นวิธีการหลักในการศึกษา โดยจะใช้วิธีการสังเกตช่วยในการตรวจสอบข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการกล่อมเกล่าทางการเมืองและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้นำทางการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจเป็นแนวคิดหลักในการศึกษา แต่ในการตรวจสอบผลการศึกษานั้นผู้วิจัยได้ใช้หลากหลายแนวคิดและงานวิจัยจากสาขาวิชารัฐศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความเชิงอุปนัยและการวิเคราะห์เชิงตรรกะแล้วใช้การพรรณนาความ (Descriptive) ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ภูมิหลังการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด

ภูมิหลังการของมหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นผู้นำทางการเมืองที่มาจากชนชั้นกลาง ซึ่งแตกต่างจากผู้นำคนก่อน ๆ ที่มาจากชนชั้นสูง ชีวิตในวัยเยาว์ได้รับการอบรมทางด้านศาสนา อิสลามทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน อีกทั้งบิดาของมหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นครูจึงต้องการให้ลูกมีการศึกษา มีอาชีพที่ดี มีความเคารพอาวุโส มีความรับผิดชอบ ฝึกให้เอาชนะอุปสรรคและให้รู้จักคุณค่าและเคารพตนเอง มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้เข้าศึกษาในระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนมาเลย์และในระดับมัธยมศึกษา เข้าศึกษาที่โรงเรียนอังกฤษ ครั้งเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้เข้ายึดครองมาเลเซียตั้งแต่ ค.ศ.1941 - 1945 เป็นระยะเวลา 4 ปี หลังจากนั้นโรงเรียนในมาเลย์ได้ปิดตัวลง และโรงเรียน

ญี่ปุ่นเปิดขึ้นมาแทน ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด ต้องเข้าศึกษาในโรงเรียนญี่ปุ่น และได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าห้อง จากสงครามครั้งนี้ได้ปลูกจิตสำนึกของการตกเป็นอาณานิคม ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด เริ่มสนใจและเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองมากขึ้น โดยร่วมกับเพื่อน ๆ ต่อต้านข้อเสนอตั้งสหพันธ์มาเลเซียตามแนวคิดของอังกฤษ หลังจากนั้นอังกฤษก็ล้มเลิกแนวคิดดังกล่าว (Mahathir Mohamad, 2011 pp. 84 -86) ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด รู้สึกถึงความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อให้ได้การยอมรับในฐานะผู้นำ หลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมด้วยคะแนนที่ดีเยี่ยม ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้รับทุนการศึกษาเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาทางการแพทย์ที่ดีที่สุดในมาเลเซีย (มลายา) หลังจากสำเร็จการศึกษาได้เข้ารับราชการเป็นแพทย์และได้แต่งงานกับแพทย์หญิงฮาสมะซึ่งคบหากันมาตั้งแต่เรียนในวิทยาลัยแพทยศาสตร์ โดยเริ่มเข้าทำงานเป็นแพทย์ในโรงพยาบาลอลลอนสตาร์เป็นเวลา 2 ปี ก่อนจะลาออกจากราชการมาเปิดคลินิกในบ้านเกิดของตน โดยให้การรักษาฟรีแก่คนยากจนในชนบทจนกลายเป็นหมอที่มีชื่อเสียง และทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด รู้จักกับผู้คนหลากหลายกลุ่มทั้งพ่อค้าและนักธุรกิจ จนมีโอกาสร่วมทุนกันทำธุรกิจ

มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ผันตัวเองเข้าสู่การเมือง ใน ค.ศ.1964 โดยได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคอัมโน ในรัฐเคดาห์บ้านเกิด และในปี ค.ศ.1969 มหาธีร์ โมฮัมหมัด แพ้การเลือกตั้งและถูกขับออกจากพรรคอัมโน เนื่องจากได้ไปวิพากษ์วิจารณ์

นโยบายของนายกรัฐมนตรี ตุนกู อับดุล รามาน รัฐบาลในสมัยนั้นว่าล้มเหลวไม่อยู่ข้างเดียวกับคนมลายูในการต่อสู้จากการถูกครอบงำทางเศรษฐกิจของคนจีนซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อยในประเทศ และต่อมามหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้กลับคืนสู่พรรคอัมโนอีกครั้ง หลังตุนกู อับดุล รามาน ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และตุน ราซัค ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 2 ของมาเลเซีย ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกทั้งได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ต่อมานายกรัฐมนตรีตุน ราซัค ได้ลาออก และสุสเซน ออน ได้รับการแต่งตั้งให้ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าพรรคอัมโนแทนในปี ค.ศ.1976 ซึ่งถือได้ว่ามหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นทายาททางการเมืองของนายกรัฐมนตรีสุสเซน ออน ทำให้ได้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี รองหัวหน้าพรรคอัมโน และรัฐมนตรีกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม ซึ่งกระทรวงดังกล่าวถือเป็นกระทรวงที่มีความสำคัญที่สุดกระทรวงหนึ่งของมาเลเซีย ต่อมาในปี ค.ศ.1981 สุสเซน ออน ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เนื่องจากปัญหาสุขภาพ ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด ที่เป็นทายาททางการเมืองได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าพรรคอัมโน ซึ่งถือได้ว่ามหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นนายกรัฐมนตรีที่ดำรงตำแหน่งยาวนานถึง 22 ปี ยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองของประเทศมาเลเซีย โดยสะท้อนได้จากผลการเลือกตั้งทั้ง 5 ครั้ง ใน ค.ศ. 1982, ค.ศ. 1986, ค.ศ. 1990, ค.ศ. 1995, ค.ศ. 1999 โดยคะแนนของพรรคแนวร่วมแห่งชาติ ซึ่งมีพรรคอัมโนเป็นแกนนำ ซึ่งมีคะแนนนำพรรค

ฝ่ายค้านมาตลอด ทำให้สามารถจัดตั้งรัฐบาล และเป็นเสียงส่วนมากในรัฐสภามาเลเซียอีกด้วย

มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ประกาศยุติบทยาการทางการเมืองในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรคอัมโนในปี ค.ศ. 2003 เนื่องจากหลายปัจจัยโดยปัจจัยแรกคืออายุที่มากขึ้นและปัญหาทางสุขภาพที่เริ่มทรุดโทรมลง ประการที่สองเกิดความขัดแย้งทางความคิดที่เกิดจากกระแสระหว่างคนรุ่นใหม่กับมหาธีร์ โมฮัมหมัด ที่คนรุ่นใหม่ต้องการปรับเปลี่ยนโฉมหน้ามาเลเซียภายใต้แนวคิดของมหาธีร์ โมฮัมหมัด แต่คนรุ่นใหม่กลับปฏิเสธแนวคิดของมหาธีร์ โมฮัมหมัด ซึ่งคนรุ่นใหม่ต้องการที่จะเป็นผู้ชี้นำทิศทางของมาเลเซียเอง และปัจจัยที่สามคือคะแนนนิยมในตัวของมหาธีร์ โมฮัมหมัด จากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศลดลงอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น มหาธีร์ โมฮัมหมัด จึงได้มีการวางตัวทายาททางการเมือง คือ นายอับดุลลาห์ อาหมัด บาดาวี มาสานงานต่อ ซึ่งก่อนที่มหาธีร์ จะลงจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้วางระบบการบริหารประเทศตามแนวทางและอุดมการณ์ของตนไว้ ถึงแม้บทบาททางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด จะสิ้นสุดลงแล้วแต่คุณูปการต่อประเทศมาเลเซียมีมากมายมหาศาล

2. เส้นทางการรักษาอำนาจทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด

เส้นทาง การรักษาอำนาจทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด ในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองในฐานะนายกรัฐมนตรีในช่วง ค.ศ. 1981 - ค.ศ. 2003 สามารถอยู่บนเส้นทางอำนาจทางการเมืองได้ยาวนานถึง 22 ปี ในฐานะนายกรัฐมนตรี ซึ่งเส้นทางในการรักษาอำนาจนั้น

จะมุ่งไปที่วิธีการรักษาอำนาจทางการเมืองของประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้นำของประเทศที่กำลังพัฒนาหลังจากที่ได้อำนาจมาแล้วพยายามที่จะสร้างและรักษาอำนาจทางการเมืองไว้ให้คงอยู่ต่อไปให้นานที่สุด โดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรืออาจจะใช้หลายวิธีร่วมกันแล้วแต่บริบทของแต่ละประเทศ ซึ่งพบว่ามหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้รักษาอำนาจทางการเมืองดังนี้

2.1 การสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง หลังจากเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ใน ค.ศ. 1981 นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้เริ่มเผชิญกับปัญหาทางการเมืองโดยมีเหตุการณ์สำคัญที่ มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ดำเนินบทบาทในช่วงดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี คือ การแก้ไขรัฐธรรมนูญในการลดอำนาจของสูลต่าน เนื่องจากมหาธีร์ โมฮัมหมัด เห็นว่าสูลต่านมีอำนาจมากเกินไปทำให้ขัดขวางกระบวนการทางการเมืองและการบริหารประเทศเป็นไปอย่างล่าช้าในทุก ๆ ด้าน ซึ่งความขัดแย้งระหว่างนายกรัฐมนตรี มหาธีร์ โมฮัมหมัด กับสูลต่าน จุดเริ่มต้นเกิดจากการแย่งชิงผลประโยชน์เกี่ยวกับการทำไม้ระหว่างสูลต่านของรัฐปาหังกับมุขมนตรีของรัฐ ซึ่งที่ผ่านมาจะเห็นว่านายกรัฐมนตรีหลายคนก่อนหน้านี้ให้ความเคารพอย่างเหมาะสมต่อสูลต่านและหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า แต่ในยุคของมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้เกิดความขัดแย้งกับผู้นำระดับต่างๆ ในหลายครั้ง ต่อมานายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้มองเห็นช่องทางที่จะลดอำนาจของสูลต่านที่ขัดขวางกระบวนการทางการเมือง ซึ่งถ้ามีการแต่งตั้งสูลต่านหรือ ยังดี เปอร์ตวนอากง และถ้าหากผู้ช่วยที่ไม่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลด้วยการถ่วงการลงพระนามในข้อฎีกา

ซึ่งบางครั้งอาจใช้เวลาหลายเดือน ทำให้การบริหารประเทศเกิดความล่าช้า หรือชะลอการลงพระนามรับรองกฎหมายที่สูลต่านไม่เห็นด้วย ทั้งที่กฎหมายนั้นผ่านการลงมติรับรองจากรัฐสภามาแล้ว ทำให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัดได้ผลักดันให้มีการดำเนินการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยการนำเรื่องของสูลต่านเข้าพิจารณาในรัฐสภา ซึ่งก็สามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจของสูลต่านได้โดยให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญบางมาตรา ทำให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัดสามารถลดบทบาทของสูลต่านลงได้ในระดับหนึ่ง และยังทำให้สูลต่านไม่สามารถขัดขวางกระบวนการทางนิติบัญญัติได้อีกหลังจากมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยรัฐสภาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ความขัดแย้งระหว่างฝ่ายการเมืองที่นำโดยนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด กับสถาบันสูลต่านยังคงดำเนินมาเป็นระยะจนกระทั่งความขัดแย้งทางการเมืองของทั้งสองฝ่ายก็เกิดขึ้นอีกครั้ง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวนำไปสู่การตัดสินใจออกกฎหมายเพื่อควบคุมพระราชอำนาจของสูลต่านและพระราชวงศ์ในมาเลเซีย โดยนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้เริ่มดำเนินการตัดทอนสิทธิพิเศษของสูลต่านที่เคยมีมา ทำให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ถูกกล่าวหาว่าต้องการให้อำนาจของสถาบันสูลต่านอ่อนแอลงเพื่อเสริมอำนาจให้กับตัวเอง และครั้งนี้ผลปรากฏว่าภายในหนึ่งเดือนของการเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ สถาบันสูลต่านยินยอมที่จะลดความคุ้มครองตามกฎหมายของตนเอง แต่เรียกร้องว่าการดำเนินคดีของสูลต่านจะต้องกระทำที่ศาลพิเศษเท่านั้น ทำให้มีการประกาศใช้กฎหมายฉบับใหม่ที่ว่าด้วยการยกเลิกการให้อภัยโทษ

แก่สูลต่านและพระราชวงศ์ที่ทำผิดกฎหมายบ้านเมืองขึ้นมาในปี ค.ศ.1993 (Anthony S.K.Shome, 2002 pp. 137 - 139) ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวถือเป็นการควบคุมอำนาจและสถานะทางการเมืองให้อยู่ภายใต้กฎหมายและอำนาจรัฐ หรือการอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายการเมือง

2.2 การสร้างคุณสมบัติส่วนตัวให้เป็นที่ยอมรับถือนในหมู่ประชาชน โดย มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ทำให้ตนเองเป็นผู้นำที่เปี่ยมด้วยบารมี โดยการให้ความสำคัญกับศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติมีการนำหลักการศาสนาอิสลามมาประยุกต์ใช้อย่างจริงจังในสังคมมาเลเซีย อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่สนับสนุนชาวมลายูให้มีสถานะทัดเทียมกับเชื้อชาติอื่น และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเด็ดขาดกล้าหาญ อีกทั้งนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นคนมีความเชื่อมั่นสูง มีความเด็ดขาด สามารถนำเสนอแนวคิดและภาพลักษณ์ของการเป็นผู้นำที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการผลักดันให้เกิดโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ทั่วประเทศมาเลเซีย ทำให้ประชาชนมาเลเซียยอมรับว่านายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นบุคคลสำคัญที่มีส่วนสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศมาเลเซียเป็นอันมาก ซึ่งบุคลิกลักษณะของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด นั้นเป็นคนที่พูดน้อยและมีท่าทีสุภาพ สุขุม นุ่มนวล และเป็นผู้นำที่มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด คือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีบทบาทในการกำหนดนโยบายพัฒนาประเทศเป็นคนเด็ดขาด จับใจ ทั้งความคิดและการกระทำที่ทำให้พัฒนาประเทศประสบผลสำเร็จ แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การเมือง

มาเลเซียมีเสถียรภาพสูง และสามารถบริหารประเทศได้อย่างสะดวกโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก

2.3 การสร้างกลุ่มทางการเมืองขึ้นมาสนับสนุน นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากสมาชิกรัฐสภา จึงมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญมาเลเซียในการออกนโยบายและโครงการต่าง ๆ ซึ่งแต่ละครั้งนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกในรัฐสภา ซึ่งได้รับคะแนนโหวตจาก 2 ใน 3 ของสมาชิกในรัฐสภาทั้งหมด และนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากสมาชิกสภาทั้งในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การออกนโยบาย โครงการ จนได้รับความไว้วางใจในการเป็นผู้นำของประเทศมาเลเซียตลอด 22 ปี และได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกพรรคอัมโน ซึ่งถือเป็นฐานเสียงที่สำคัญ และถือว่าพรรคการเมืองนั้นได้สร้างฐานการเมืองเชื่อมโยงกับประชาชนส่วนใหญ่ของมาเลเซีย ซึ่งพรรคการเมืองในมาเลเซียจะเป็นพรรคที่เน้นเชื้อชาติและศาสนาเป็นสำคัญ ส่วนพรรคอัมโนเองก็สามารถสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนกลุ่มมุขิมบุตรได้เป็นอย่างดี จากนโยบายที่เน้นการประสานประโยชน์ระหว่างเชื้อชาติทำให้พรรคอัมโนสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้อย่างต่อเนื่องและมีการก่อตั้งพรรครัฐบาลที่เรียกว่า พรรคแนวร่วมแห่งชาติ ซึ่งเป็นการดึงเอาเสียงสนับสนุนจากพรรคการเมืองที่มีพื้นฐานและอุดมการณ์ต่าง ๆ ให้มาอยู่ในองค์กรเดียวกันเพื่อรักษาผลประโยชน์และอำนาจทางการเมือง อีกทั้งพรรคอัมโนมีเครือข่ายและกลไกในด้านอุปถัมภ์มากมายช่วยให้สมาชิกพรรคสามารถชนะการเลือกตั้ง และสามารถรักษา

คะแนนเสียงจากการสนับสนุนจากชาวมลายูในชนบทซึ่งเป็นคนส่วนมากของประเทศ อีกทั้งการสนับสนุนจากตำรวจ ถือได้ว่าตำรวจมีบทบาทและฐานะสำคัญที่จะช่วยให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด คงไว้ซึ่งฐานอำนาจทางการเมืองของตน ตำรวจเป็นกำลังสำคัญของ มหาธีร์ โมฮัมหมัด โดยเป็นกลไกในการปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุม และสามารถปราบปรามได้เด็ดขาดอันนำไปสู่ความสงบเรียบร้อยของมาเลเซียในที่สุด ดังนั้น ตำรวจจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในบ้านเมืองให้เป็นปกติสุข โดยการสั่งการของรัฐบาลของประเทศมาเลเซีย

2.4 การใช้อำนาจและกฎหมายจำกัดฝ่ายปรปักษ์ทางการเมือง มหาธีร์ โมฮัมหมัด ในฐานะนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการบริหารปกครองประเทศตามแนวคิดและความต้องการของตนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ซึ่งใช้เป็นหลักในการบริหารและปกครองประเทศนั้นล้วนมาจากนโยบายของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ทั้งสิ้น ซึ่งปกครองแบบอำนาจนิยม โดยมีกฎหมายการรักษาความมั่นคงภายในของประเทศมาเลเซีย (Internal Security Act : ISA) ทำให้กฎหมายความมั่นคงภายในก็กลายเป็นเครื่องมือที่สมบูรณ์และรอบด้านที่สุดของผู้มีอำนาจ แม้จะมีการปรับแก้ข้อบังคับบางมาตรา แต่ก็ยังมีลักษณะของความเป็นเผด็จการอย่างชัดเจน ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่รัฐบาลมาเลเซียใช้เพื่อรักษาความสงบของประเทศมาอย่างยาวนานโดยที่กฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจอย่างสูงแก่ รัฐบาลมหาธีร์ โมฮัมหมัด และเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง

การใช้อำนาจและกฎหมายกำจัดการฝ่าย
 ประปักษ์ทางการเมืองสะท้อนให้เห็นได้จาก
 เหตุการณ์ กรณีนายอันวาร์ อิบราฮิม รองนายก
 รัฐมนตรี ซึ่งเกิดจากการมีแนวความคิดด้าน
 นโยบายเศรษฐกิจที่แตกต่างกับประกอบกับ
 ความต้องการที่จะจัดการท้าทายจากคู่แข่ง
 ทำให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ปลด
 รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 การคลัง นายอันวาร์ อิบราฮิม ออกในปี ค.ศ. 1998
 และใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน (Internal
 Security Act : ISA) ดำเนินคดีในการจัดการ
 นายอันวาร์ อิบราฮิม และกรณีการควบคุมสื่อ
 ซึ่งมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ใช้อำนาจในการควบคุม
 สื่ออย่างจำกัด ทำให้การแสดงความคิดเห็นของ
 สื่อในทางการเมืองถูกจำกัดมากขึ้น สื่อต่าง ๆ
 ถูกจำกัดการรายงานจนทำให้การวิเคราะห์และ
 การสืบเสาะหาข่าวเพื่อมานำเสนอต่อประชาชน
 แทบจะไม่มีให้เห็นหรือให้อ่านเลยก็ว่าได้โดยเฉพาะ
 ข่าวนั้นไปกระทบต่อรัฐบาล ยกเว้นการนำเสนอ
 ข่าวในทางลบเกี่ยวกับฝ่ายค้านหรือการเปิดโปง
 ความผิดของศัตรูทางการเมืองเท่านั้น ส่วนกรณี
 การควบคุมกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง การที่
 นายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีนายมหาธีร์ โมฮัมหมัด
 ใช้อำนาจในการจัดการขบวนการภาคประชาชน
 ซึ่งเป็นขบวนการที่ตรวจสอบการทำงานของ
 รัฐบาลและนายกรัฐมนตรีนายมหาธีร์ โมฮัมหมัด
 มาอย่างต่อเนื่อง ทำให้รัฐบาลมหาธีร์ โมฮัมหมัด
 ใช้ยุทธวิธีทางการเมืองและอำนาจที่มีอยู่ควบคุม
 คู่แข่งทางการเมืองหรือผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล
 อยู่เสมอ และมักใช้ความรุนแรงจัดการกับ
 ขบวนการภาคประชาชนที่คัดค้าน โครงการ
 ต่าง ๆ ของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลมาเลเซียเริ่มนำ

กฎหมายฉบับนี้มาใช้เพื่อจับกุมและคุมขังบุคคล
 จำนวนมากโดยมักมีความผิดฐานภัยคุกคามต่อ
 ความมั่นคงของชาติ

2.5 การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
 ให้เจริญรุ่งเรือง นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด
 ถือได้ว่าการต่อสู้ทางการเมืองได้ให้ความสำคัญ
 สำคัญกับเรื่องเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด
 ซึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญ
 รุ่งเรืองจะเน้นการส่งเสริมความร่วมมือทาง
 เศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศตะวันออกมากขึ้น
 อีกด้วย โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีใต้
 ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ อีกทั้งได้ให้ความสำคัญ
 สำคัญกับกลุ่มประเทศตะวันออกที่กำลังเจริญ
 รุ่งเรืองทางเศรษฐกิจที่จะสามารถทำให้ประเทศ
 มาเลเซียมีโอกาสที่มีความหลากหลายในการ
 พัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้น โดยผ่านการลงทุนและ
 องค์ความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้นายก
 รัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ใช้ยุทธศาสตร์
 การผลิตในประเทศเพื่อทดแทนการนำเข้า และ
 เพื่อลดการพึ่งพาตลาดโลกด้วยการพัฒนา
 อุตสาหกรรม โดยนำเอาการพัฒนาเศรษฐกิจ
 แบบญี่ปุ่นที่ประสบความสำเร็จ อีกทั้งได้กำหนด
 แนวทางของนโยบายและวิธีปฏิบัติที่จะใช้
 ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองและสังคม
 ของประเทศไว้ไปจนถึงอนาคตในปี ค.ศ. 2020
 โดยได้มุ่งเน้นในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
 ความทันสมัย และทำให้เป็นอุตสาหกรรม อีกทั้ง
 การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจจะต้องอาศัยเอกชน
 เป็นสำคัญในการขับเคลื่อน โดยการให้เอกชน
 ดำเนินการได้อย่างอิสระให้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
 และเปิดการค้าเสรีอย่างกระบวนกรชัดเจน

2.6 การใช้นโยบายต่างประเทศ นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ใช้นโยบายต่างประเทศมุ่งสร้างเสริมความสัมพันธ์แบบรอบด้านกับทุกประเทศ โดยยึดหลักผลประโยชน์สูงสุดของชาติเป็นสำคัญ นโยบายของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ในช่วงเวลาดังกล่าว จึงเป็นความสัมพันธ์แบบรอบทิศเป็นความสัมพันธ์ที่ยึดหลักผลประโยชน์สูงสุดของชาติเป็นสำคัญ ซึ่งเพื่อนบ้านในแถบเอเชียต่างก็ให้การยอมรับนับถือในตัวของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นอย่างมาก สามารถนำพาประเทศมาเลเซียผ่านพ้นวิกฤตเศรษฐกิจมาได้อย่างรวดเร็ว จากวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี ค.ศ. 1997 ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจของมาเลเซีย ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพตัวเลขทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระดับที่สูงในระดับภูมิภาคนี้ เป็นรองเพียงสิงคโปร์ ทั้งยังเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาประเทศตามแนวทางของตนโดยการไม่พึ่งพามหาอำนาจตะวันตก

3. บทบาทผู้นำทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด

ในช่วงเวลาที่มหาธีร์ โมฮัมหมัด ดำรงตำแหน่งในฐานะนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย การเมืองของมาเลเซียมีเสถียรภาพและมีความเป็นปึกแผ่นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการประกาศใช้นโยบายต่าง ๆ การใช้อำนาจที่เด็ดขาด สามารถสั่งการได้อย่างเบ็ดเสร็จทันทั่วทั้งที่และสอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมืองที่เกิดขึ้นในขณะนั้น จนเป็นผู้นำที่ผู้คนยอมรับทั้งในเวทีระดับประเทศและเวทีระดับโลก จะเห็นได้ว่านายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด มีบทบาทสำคัญในด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะการแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจ

ที่เน้นให้ประเทศมาเลเซียพึ่งพาตนเอง และไม่รับการช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund :IMF) เหมือนกับประเทศอื่นๆ ที่ประสบกับวิกฤตเศรษฐกิจเช่นกัน อีกทั้งมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ผลักดันให้มาเลเซียเกิดการเปลี่ยนแปลงจากประเทศเกษตรกรรมไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม จนกลายเป็นหนึ่งในประเทศที่เป็นผู้นำด้านเศรษฐกิจ จนได้รับฉายาว่าเป็น “บิดาแห่งความทันสมัย” (Father of Modernization) โดยมีบทบาทที่สำคัญดังนี้

3.1 บทบาทการสานต่อนโยบายเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Policy : NEP) ซึ่งนโยบายดังกล่าวมีการกำหนดขึ้นครั้งแรกตั้งแต่ ค.ศ.1971 ในสมัยรัฐบาล ตุนอับดุล รอซัค (Tun Abdul Razak) นายกรัฐมนตรีคนที่ 2 ของมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อขจัดความยากจนทั่วไปโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ และเพื่อปรับโครงสร้างทางสังคมใหม่โดยมุ่งหวังให้ชาวมาเลย์หรือภูมิบุตรมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ จนถึงในสมัยของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ซึ่งได้สานต่อนโยบายดังกล่าวและจนถึงสิ้นสุดลงแผนนโยบายดังกล่าว นับได้ว่ารัฐบาลมหาธีร์ โมฮัมหมัด ประสบความสำเร็จในการสร้างงาน สร้างรายได้จากการนำมาตรการต่าง ๆ ไปปฏิบัติ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจน สร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพัฒนาประเทศจากที่มีโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรไปสู่โครงสร้างพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรม

3.2 บทบาทในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ 2020 (Vision 2020) จากนโยบาย เศรษฐกิจใหม่ที่สูงสุดลงไปในปี ทำให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัดได้กำหนดนโยบาย ขึ้นมาใหม่ โดยภายในปี 2020 มาเลเซียจะต้อง กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมและเป็นประเทศ ที่พัฒนาแล้ว โดยมุ่งเน้นในการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ ความทันสมัย และทำให้เป็น อุตสาหกรรมโดยที่ชาวมาเลเซียจะต้องเป็นหุ้นส่วน ในระบบเศรษฐกิจ โดยการยกระดับรายได้เฉลี่ย ของชาวมาเลเซียและให้ชาวมาเลเซียทำงานหนักขึ้น เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงขึ้น และ การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจจะต้องอาศัยเอกชน เป็นสำคัญ โดยการให้เอกชนดำเนินการได้อย่าง อิสระให้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และเปิดการค้าเสรี มีขั้นตอนกระบวนการชัดเจน โดยนายกรัฐมนตรี มหาธีร์ โมฮัมหมัด ต้องการให้มาเลเซียเป็นชาติ ที่มีเอกภาพพร้อมกับสังคมที่มีค่านิยมทางศีลธรรม และจริยธรรมที่เข้มแข็ง มีชีวิตในสังคมที่เป็น ประชาธิปไตย มีเสรีภาพและใจกว้าง มีความ เอาใจใส่มีความยุติธรรม และเที่ยงธรรมทาง เศรษฐกิจ มีความก้าวหน้า รุ่งเรือง และครอบครอง เศรษฐกิจที่มี มีการแข่งขัน มีพลัง มีความแข็งแกร่ง และยืดหยุ่นได้อย่างเต็มที่ จึงนำไปสู่การกำหนด นโยบายทางเศรษฐกิจควบคู่กับนโยบายทาง การเมือง และสังคม

3.3 บทบาทการแก้ไขปัญหาวิกฤต เศรษฐกิจ จากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่ลุกลาม ไปทั่วเอเชีย รวมทั้งในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ก็ได้รับผลกระทบตามไปด้วย โดยจุดเริ่มต้นเกิดขึ้น ที่ประเทศไทยทำให้มาเลเซียและประเทศอื่น ๆ ได้รับผลกระทบตามไปด้วยเช่นกัน จะเห็นได้ว่า

รัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้มีมาตรการที่สวนกระแสกับประเทศ เพื่อนบ้าน ซึ่งมาตรการแก้ไขตามขั้นตอนทาง เศรษฐกิจที่นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ดำเนินการในการแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจ คือ ได้ฟื้นฟู สภาพปฏิบัติการเศรษฐกิจแห่งชาติ (National Economic Action Council) ขึ้นมาใหม่ เพื่อวางแผนแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน โดยสภา ปฏิบัติการเศรษฐกิจแห่งชาติ จากข้อเสนอดังกล่าว ทำให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัดได้ประกาศ กำหนดนโยบายคงค่าเงินริงกิต อัตราแลกเปลี่ยน และการไหลเข้า - ออกของเงินตราต่างประเทศ เพื่อช่วยรักษาเสถียรภาพทางการเงินและ การคลังของประเทศ และไม่ขอรับความช่วยเหลือ จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) เหมือนกับประเทศไทย เกาหลีใต้ และอินโดนีเซีย อีกทั้งได้สั่งระงับและ ชะลอโครงการลงทุนที่มีขนาดใหญ่หลายโครงการ ลดการนำเข้าสินค้าประเภทอุตสาหกรรมหนัก เพื่อป้องกันเงินตราไหลออกนอกประเทศ พร้อมกับ ได้อัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบการผลิตให้มากขึ้น และได้ออกนโยบายควบคุมเงินทุน โดยกำหนด ดอกเบี้ยให้อยู่ในอัตราต่ำเพื่อกระตุ้นระบบ เศรษฐกิจ และระดับประคองธุรกิจไม่ให้เผชิญ กับภาวะล้มละลาย ทำให้มาเลเซียสถานการณ์ วิกฤตเศรษฐกิจไปได้ภายในระยะเวลา 13 เดือน บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของนายกรัฐมนตรี มหาธีร์ โมฮัมหมัด นั้นนับเป็นรากฐานและผลงาน ที่สำคัญที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพึ่ง ตนเอง เพื่อให้มาเลเซียมีพื้นฐานในการพัฒนา เศรษฐกิจที่ดีและเข้มแข็ง อีกทั้งนายกรัฐมนตรี มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ให้ความสนใจและความ

สำคัญอยู่กับเรื่องเศรษฐกิจเป็นอันดับต้น เพราะนายกรัฐมนตรีโมฮัมหมัด มีแนวคิดที่ว่า ถ้าเศรษฐกิจมาเลเซียเจริญเติบโตได้ดี โครงการทั้งหมดที่ได้วางแผนไว้ก็จะมีโอกาสได้รับความสำเร็จ แต่ถ้าหากว่าเศรษฐกิจตกต่ำเรื่องอื่น ๆ ก็เป็นไปได้ยาก ไม่ว่าจะเป็นนโยบายวิสัยทัศน์ 2020 หรือเรื่องอื่น ๆ ก็ตาม

3.4 บทบาทในการสานต่อนโยบาย ภูมิบุตร นายกรัฐมนตรีโมฮัมหมัด มีบทบาทในการกำหนดนโยบายที่จะส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี และสถานะทางเศรษฐกิจของชาวภูมิบุตรที่อยู่ในชนบทเป็นส่วนใหญ่ มีการผลักดันนโยบายวิสัยทัศน์ 2020 (Vision 2020) ที่มีเป้าหมายที่จะทำให้มาเลเซียเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ขจัดความยากจนทั่วประเทศ โดยมีการนำนโยบายมองตะวันออก (Look East Policy) มาใช้โดยเอาประเทศพัฒนาแล้วในเอเชียเป็นแบบอย่าง ซึ่งแนวทางดังกล่าวก็เป็นแนวทางที่จะสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับคนมลายูมากกว่าชนชาติอื่น เพราะคนจนที่อยู่ในชนบทเกือบทั้งหมดเป็นคนมลายู โดยการแก้ไขปัญหาความยากจนนั้นรัฐบาลมหาธีร์โมฮัมหมัด พยายามให้โอกาสชาวมลายูเพิ่มมากขึ้นในทางเศรษฐกิจ สิ่งที่รัฐบาลทำและประสบความสำเร็จคือ การผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจที่ส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวมลายู นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่ควบคู่ไปกับนโยบายเศรษฐกิจคือ พรรคการเมืองต่าง ๆ ในประเทศมาเลเซียที่มีฐานะเป็นตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ มีการดำเนินนโยบายที่ตอบสนองต่อกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเป็นการลดแรงปะทะโดยตรง

ของประชาชน เพื่อไม่ให้มีความรุนแรงเกิดขึ้นดังที่เคยมีมาในอดีต ซึ่งนายกรัฐมนตรีโมฮัมหมัด ได้ใช้นโยบายนี้ส่งเสริมกลุ่มภูมิบุตรให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีสิทธิและเสรีภาพมากขึ้นอีกด้วย อีกทั้งนายกรัฐมนตรีโมฮัมหมัด มองว่าสถานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มภูมิบุตรยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ จึงยังคงมีบทบาทในการให้การสนับสนุนนโยบายดังกล่าวนี้ เพราะนโยบายภูมิบุตรยังคงมีนัยสำคัญต่อการครองตำแหน่งในการบริหารประเทศ เนื่องจากกลุ่มภูมิบุตรเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งมีผลต่อการเลือกตั้งเข้ามาเป็นรัฐบาล

3.5 บทบาทการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ในช่วงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโมฮัมหมัด ประสบความสำเร็จในเวทีระหว่างประเทศอย่างสูง โดยสามารถสร้างบทบาทให้เป็นที่ยอมรับในฐานะผู้นำประเทศกำลังพัฒนาและเป็นประเทศมุสลิมสายกลาง ทำให้มาเลเซียสามารถมีบทบาทนำในเวทีการเมืองระหว่างประเทศได้ทั้งในกรอบของโลกมุสลิมและโลกตะวันตก ซึ่งนายกรัฐมนตรีโมฮัมหมัด มีบทบาทในการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เน้นความมั่นคงปลอดภัยและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ด้วยการกำหนดนโยบายการนำประเทศเข้าไปผูกพันด้วยการทำสัญญากับชาติมหาอำนาจและเพื่อนบ้าน ในขณะเดียวกันก็แสดงนโยบายเป็นกลางด้วยการติดต่อสร้างความสัมพันธ์กับทุกประเทศไม่ว่าประเทศที่มีอุดมการณ์ที่ต่างกัน อีกทั้งยังดำเนินนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศและเศรษฐกิจ โดยได้ดำเนินบทบาทที่สำคัญได้แก่

1) บทบาทการนำเอานโยบายมองตะวันออก (Look East Policy) มาใช้ซึ่งนโยบายดังกล่าวถือกำเนิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นเมื่อ ค.ศ. 1982 โดยมีการพัฒนาด้านจริยธรรมในการทำงานของคนญี่ปุ่นและการพัฒนาทักษะความสามารถของบุคลากร อีกทั้งความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดเวลา โดยรัฐบาลมาเลเซียได้ส่งบุคลากรไปฝึกและทำงานในประเทศญี่ปุ่นทั้งในสถาบันมหาวิทยาลัยและในบริษัทต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่ได้ด้วยตัวเองซึ่งมหาธีร์ โมฮัมหมัด ต้องการเปลี่ยนแปลงการทำงานของคนมาเลเซียโดยการศึกษาตัวอย่างการพัฒนาประเทศแบบญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ และปลูกฝังค่านิยมแบบคนญี่ปุ่นให้แก่ชาวมาเลเซีย รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศตะวันออกมากขึ้นอีกด้วย ซึ่งประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีใต้มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ขณะที่จีนก็ยังมี ความสำคัญทางยุทธศาสตร์เพื่อจะได้คานอำนาจกับสหรัฐอเมริกา อีกทั้งให้ความสำคัญกับกลุ่มประเทศตะวันออกที่กำลังเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจที่จะทำให้ประเทศมาเลเซียมีโอกาสที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยผ่านการลงทุนและองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย

2) บทบาทในการต่อต้านตะวันตกในช่วงที่มหาธีร์ โมฮัมหมัด ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นโยบายของมาเลเซียต่อประเทศตะวันตกจะออกมาในรูปแบบการต่อต้านและขัดแย้งตลอดเวลา เนื่องจากมหาธีร์ โมฮัมหมัด มีความเชื่อว่าโลกตะวันตกต้องการครองโลกและมุ่งหาแต่ประโยชน์กับประเทศด้อยพัฒนา อีกทั้งดำเนินนโยบายที่เป็นปฏิปักษ์ต่อโลกมุสลิม ยังมองอีกว่า

วัฒนธรรมตะวันตกจะเข้ามามีบทบาทและทำลายคุณค่าของเอเชีย ทำให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับประเทศมหาอำนาจตะวันตกอย่างไม่เกรงกลัว และการที่ประเทศที่พัฒนาแล้วเอารัดเอาเปรียบประเทศด้อยพัฒนา สืบเนื่องมาจากนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ต้องการที่จะแสดงความเป็นชาตินิยมและความเป็นมลายูที่มีศักดิ์ศรี จนดูเป็นเหมือนต่อต้านตะวันตก

นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่เน้น “ค่านิยมแบบเอเชีย” (Asian Value) ที่แตกต่างกับแนวคิดตะวันตกโดยการนำนโยบายมองตะวันออกเป็นแรงผลักดันให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้เสนอแนวคิด “กลุ่มเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก” (East Asian Economic Group: EAEG) เพื่อเป็นการต่อต้านโลกตะวันตก ใน ค.ศ. 1990 ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกอาเซียนและเอเชียตะวันออก ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้ เพื่อตอบโต้การรวมกลุ่มเศรษฐกิจโดยเฉพาะเอเปคที่ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1989 แต่การจัดตั้งกลุ่มเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกได้รับการคัดค้านอย่างรุนแรง ส่งผลให้รัฐบาลของมาเลเซียต้องออกมาแก้ไขข้อมูลเพื่อลดทอนความตึงเครียดโดยกล่าวว่ากลุ่มเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกไม่ใช่กลุ่มกีดกันทางการค้า และอาจใช้สร้างความร่วมมือพหุภาคีด้านเศรษฐกิจในอนาคตได้ และต่อมาได้มีการแก้ไขโดยเปลี่ยนชื่อเป็น “ความร่วมมือเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก” (East Asian Economic Caucus: EAEC)

3) บทบาทการร่วมมือกับกลุ่มประเทศอิสลาม นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด

ได้แสดงบทบาทในการสนับสนุนมุสลิมในประเทศตะวันออกกลาง ทั้งชาฮูดีอาระเบียและอียิปต์ เป็นอย่างดีในการแก้ไขปัญหา อีกทั้งได้แสดงบทบาทสำคัญในการเป็นส่วนหนึ่งของโลกมุสลิม การที่มาเลเซียมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศในกลุ่มมุสลิมเนื่องจากมีความรู้สึกที่ว่าต่างเป็นพี่เป็นน้องกันภายใต้ศาสนาอิสลามซึ่งเมื่อไหร่ก็ตามที่ประเทศในกลุ่มมุสลิมถูกเอารัดเอาเปรียบหรือได้รับความเดือดร้อนนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัดก็จะแสดงออกถึงการต่อต้านทันที แต่ถ้าเป็นประเทศมุสลิมกระทำผิดเองนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัดก็จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ต่อปัญหานั้น เพื่อไม่ให้เกิดความบาดหมางกัน

4) บทบาทการเข้าร่วมประเทศโลกที่สาม หรือเรียกอีกอย่างว่ากลุ่มประเทศที่ไม่ฝักใฝ่ ฝ่ายใด (Non-aligned Movement-NAM) การดำเนินนโยบายต่างประเทศกับกลุ่มประเทศโลกที่สามของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ในช่วงเวลาดังกล่าวจึงเป็นความสัมพันธ์แบบรอบทิศ โดยได้เดินทางไปเยือนประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มประเทศโลกที่สามทั้งแอฟริกาในลาตินอเมริกา หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกและประเทศในเล็ก ๆ ในแถบทะเลเมอร์ดิตอร์เรเนียน เป็นต้น และมาเลเซียได้เป็นเจ้าภาพจัดประชุมซัมมิตของขบวนการประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดขึ้นส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์กันทางการเมืองและเศรษฐกิจ ยังส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัดเองในเวทีระดับนานาชาติอีกด้วย ซึ่งในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของนายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ยึดหลักผลประโยชน์สูงสุดของชาติเป็นสำคัญ

โดยมีพื้นฐานมาจากชาตินิยม ความเป็นกลาง ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด รักพวกพ้อง และเป็นมิตรกับทุกประเทศ โดยแนวทางส่วนใหญ่จะมุ่งไปในเรื่องของการสร้างความร่วมมือกับประเทศโลกที่สามเพื่อขยายตลาดและพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และนโยบายการจัดตั้งกลุ่มการค้าเอเชียตะวันออกซึ่งเป็นนโยบายแห่งชาติของมาเลเซีย

อภิปรายผลการวิจัย

ภูมิหลังการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด สะท้อนให้เห็นว่าครอบครัวเป็นตัวละครสำคัญในการกล่อมเกลากองการเมืองที่มีอิทธิพลสูงและต่อเนื่องเป็นระยะยาว ทั้งโดยตรงและทางอ้อม ซึ่งการเรียนรู้การกล่อมเกลากองการเมืองได้แก่ การเลียนแบบพฤติกรรมของคนใกล้ชิด เช่น พ่อ แม่ หรือจากการพบเห็นและเกิดความชอบบุคคลนั้นหรือเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นสถาบันแรกและสถาบันที่สำคัญที่สุดในการถ่ายทอดความรู้ทางการเมืองให้แก่สมาชิกในสังคม อีกทั้งยังมีอิทธิพลในการวางพื้นฐานด้านทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และบุคลิกภาพในตัวบุคคลซึ่งครอบครัวของมหาธีร์ โมฮัมหมัดนั้นได้อบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมุสลิมที่เข้มงวดในเรื่องของการศึกษาเป็นสำคัญ พร้อมเรียนหลักความเชื่อตามหลักศาสนาอิสลามและคัมภีร์โกหร่านจากมารดาและครูสอนศาสนา ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัดได้รับความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของมุสลิม ซึ่งถือได้ว่าเป็นการปลูกฝังแนวคิดชาตินิยมของมหาธีร์ โมฮัมหมัด อีกทั้งบิดามารดา ได้อบรมสั่งสอนให้

มหาธีร์ โมฮัมหมัด มีความรับผิดชอบ รู้หน้าที่ของตน การมีคุณค่าในตนเองให้อาชนะอุปสรรคต่าง ๆ และเป็นคนอ่อนน้อม ซึ่งถือว่าการถ่ายทอดการเรียนรู้ทางการเมืองให้กับมหาธีร์ โมฮัมหมัด โดยตรงตั้งแต่ยังเด็ก

สถาบันการศึกษาก็เป็นสถาบันที่เป็นตัวการในการกล่อมเกลากิจการการเมืองที่สำคัญ โดยการเสริมสร้างทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยมของบุคคลนั้นเป็นอย่างมาก มีการเรียนการสอนและสร้างทัศนคติทางสังคมที่ดี ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้แก่เด็กในลักษณะที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาสมัยใหม่ที่เด็กทุกคนต้องเข้าเรียนในสถาบันการศึกษา รัฐบาลจะใช้สถาบันการศึกษาเป็นเครื่องมือในการกล่อมเกลากิจการการเมือง สะท้อนได้จากการที่บิดาของมหาธีร์ โมฮัมหมัด เข้มงวดในเรื่องการเรียน ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด มุ่งมั่นศึกษาและมีผลการเรียนดีมาตั้งแต่เด็กได้เข้าศึกษาในโรงเรียนอังกฤษ และช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ได้เข้าศึกษาในโรงเรียนญี่ปุ่นที่เปิดขึ้นแทนโรงเรียนอังกฤษที่ถูกสั่งปิด และในช่วงสงครามนี้ที่ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้รับความโหดร้ายจากภัยของสงคราม และได้ปลูกจิตสำนึกทางการเมืองให้กับมหาธีร์ โมฮัมหมัด จากการที่ประเทศไม่มีเอกราชและอิสรภาพ ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัด ต้องการมีการศึกษาที่สูงและสนใจที่จะเข้าสู่การเมืองอย่างจริงจัง และในช่วงเรียนมหาวิทยาลัยถือเป็นจุดเริ่มต้นที่เข้ามาเกี่ยวข้องทางการเมือง โดยการร่วมมือกับกลุ่มเพื่อนต่อต้านข้อเสนอตั้งสหพันธ์มาเลเซียตามแผนการของอังกฤษ ถึงแม้สถานศึกษา

ไม่อนุญาตให้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองก็ตาม และในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มหาธีร์ โมฮัมหมัด มักจะได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าอยู่เสมอ แต่มหาธีร์ โมฮัมหมัด กลับเลือกที่จะเป็นเลขวามากกว่าเพราะได้ติดต่อประสานงานกับส่วนต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นประสบการณ์ที่สำคัญของมหาธีร์ โมฮัมหมัด การกล่อมเกลากิจการการเมืองยังเป็นส่วนผลักดันให้ มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้เข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ดีที่สุดในมลายา ในเวลานั้น ทำให้ได้รับการปลูกฝังเรื่องการเมืองมาตั้งแต่เรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทำให้นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ประสบความสำเร็จเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการนำพาประเทศก้าวไปสู่การพัฒนา นายกรัฐมนตรีมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้ใช้ความสามารถในการกำหนดนโยบาย โครงการต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่มาเลเซีย

เส้นทางการรักษาอำนาจทางการเมืองของมหาธีร์ โมฮัมหมัด โดยได้ลดอำนาจของสุลต่าน และปลดนายอันวาร์ อิบราฮิม ออกจากการเป็นรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และสมาชิกพรรคอัมโน ซึ่ง ไฮوارد วิกกินส์ (Howard w.wriggins, 1969) และ เจอร์ล ซีเกอร์ (Gerald, A. Heeger) ได้ชี้ให้เห็นถึงการสร้างและการรักษาอำนาจทางการเมืองของผู้นำในประเทศกำลังพัฒนาว่า ผู้นำใหม่ของประเทศกำลังพัฒนาหลังจากที่ได้อำนาจมาแล้วก็จะพยายามที่จะสร้างและรักษาอำนาจทางการเมืองไว้ให้คงอยู่นานที่สุดโดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีรวมกัน และสิ่งที่ผู้นำใหม่ของประเทศกำลังพัฒนาจะให้

ความสำคัญเป็นอย่างมากก็คือ การสร้างและรักษาสถานอำนาจทางการเมืองไว้ให้คงอยู่ต่อไปนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการรักษาสถานอำนาจ โดยมหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้สร้างอุดมการณ์ทางการเมือง การสร้างคุณสมบัติส่วนตัวให้เป็นที่ยอมรับถือในหมู่ประชาชน การสร้างกลุ่มทางการเมืองขึ้นมาสนับสนุนการใช้อำนาจและกฎหมายกำจัดฝ่ายปรปักษ์ทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญมั่งคั่ง และการใช้นโยบายต่างประเทศเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ฐานอำนาจทางการเมืองของตน ซึ่งสำหรับในทางปฏิบัติแล้ว ผู้นำที่ประสบความสำเร็จในการรักษาสถานทางการเมืองของตนไว้ มักจะใช้วิธีการที่กล่าวนี้ปนเปกันไป คือ ไม่ได้ใช้วิธีหนึ่งวิธีใด หรือใช้ทั้งหมด แต่ใช้หลายวิธีปนกัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสภาพการณ์แวดล้อมของแต่ละประเทศ

มหาธีร์ โมฮัมหมัด มีบทบาทที่สำคัญในการนำนโยบายมองตะวันออกจากญี่ปุ่นมาใช้ และได้วางแผนให้มาเลเซียเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ใน ค.ศ. 2020 และกำหนดนโยบายคงค่าเงินริงกิตเพื่อแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจ พร้อมกับส่งเสริมค่านิยมแบบเอเชีย (Asian Value) อีกทั้งได้เสนอแนวคิดกลุ่มเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้มหาธีร์ โมฮัมหมัดมีบทบาทที่โดดเด่นในฐานะการมีจุดยืนในการมีทิศทางของตนเอง และเป็นแบบอย่างของอาเซียน อีกทั้งเป็นที่ยอมรับในระดับสากลนับได้ว่ามหาธีร์ โมฮัมหมัดเป็นผู้นำทางการเมืองที่ยิ่งใหญ่และประสบผลสำเร็จในการบริหารประเทศมาเลเซีย ทั้งยังครองตำแหน่งผู้นำทางการเมืองที่ยาวนานที่สุดในมาเลเซีย สมควร

อย่างยิ่งที่จะได้รับเชิดชูจากประชาชนและรัฐบาลมาเลเซียให้เป็นรัฐบุรุษของมาเลเซีย

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้นำที่เข้าไปดำรงตำแหน่งตำแหน่งทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐบาล จะต้องบริหารประเทศให้มีความชอบธรรม มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก อันจะนำมาซึ่งความมีเสถียรภาพของระบบการเมือง ทั้งนี้หากรัฐบาลบริหารประเทศให้ระบบการเมืองมีประสิทธิภาพสูง และมีความชอบธรรมสูง ระบบการเมืองนั้นมักจะมีเสถียรภาพสูงไปด้วย

2. ผู้นำประเทศควรมุ่งให้ความสำคัญต่อนโยบายการประสานประโยชน์ในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ระหว่างกลุ่มเชื้อชาติต่าง ๆ อย่างสมดุล และเป็นรูปธรรม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตทุกเชื้อชาติที่ยากจนให้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

3. การสร้างผู้นำของพรรคการเมืองหรือสถาบันทางการเมือง จะต้องให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังคุณลักษณะพื้นฐานของการเป็นผู้นำที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความคิดสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความสามารถ มีความเด็ดขาด กล้าตัดสินใจในสถานะที่คับขัน และมีคุณธรรม/จริยธรรม อันเป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศ ดังนั้น สถาบันทางการเมืองควรมีการพัฒนานักการเมืองในสังกัดพรรค อันนำไปสู่การสร้างสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งในระบบพรรคการเมือง เพื่อพัฒนานักการเมืองในสังกัดให้มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับและศรัทธาจากประชาชน

REFERENCES

- Chaichok Chunlasiriwong. (2005). **"Malaysian leader," in the leader in Southeast Asia: Study in Indonesia, Philippines, Singapore, Malaysia and Thailand.** Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- Glenn D. Paige. (1977) .**The Scientific study of Political Leadership.** New York : The Free Prss.
- Gerald A. Heeger. (1974).**The Political of Underdevelopment.** New York: St.Martin Press
- Mahathir Mohamad. (2011). **A Doctor in the House: The Memoirs of Tun Dr. Mahathir Mohamad.** MPH Group Printing (M).
- Anthony S.K.Shome. (2002). **Malay Political Leadership.** London: RoutledgeCurzon
- Howard w.wriggins. (1969). **The Ruler is Impreative : Strategies for Political Survival in Asia and Africa.** New York: Columbia University Press.